

16 Μαΐου, 1990

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΥΠΡΑΞΙΑ ΠΕΤΡΩΝΔΑ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 477/89).

Ακυρωτική απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου — Δεδικασμένο — Παρά-
βαση δεδικασμένου — Περιστάσεις μη στοιχειοθέτησης παραβάσεως
στην κριθείσα περίπτωση.

5 Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Φύση και έκταση — Τα όρια της αναθε-
ωρητικής δικαιοδοσίας ως μέσο οριοθέτησης της δέσμευσης από το
dedikασμένο ακυρωτικής απόφασης.

10 Διοικητική πράξη — Εκτελεστή — Εσωτερικά διοικητικά μέτρα στερού-
νται εκτελεσιτότητας — Περιστάσεις πράξεως εσωτερικής φύσης
στην κριθείσα περίπτωση.

15 Η αιτήτρια προσέφυγε κατά της μη αποκατάστασής της στην εκτέ-
λεση των συγκεκριμένων καθηκόντων που της είχαν ανατεθεί πριν τη
μετάθεσή της για λόγους πειθαρχικής έρευνας που απέβη άκαρπη.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας ως απαράδεκτη την
προσφυγή, αποφάσισε ότι:

20 1. Το επιχείρημα της αιτήτριας, όπως διαφαίνεται από την ανάλυση
των θέσεων της, είναι ότι η νέα πράξη τοποθέτησής της σε άλλο
Τμήμα από αυτό στο οποίο εκτελούσε τα καθήκοντά της πριν την
άσκηση της Πειθαρχικής δίωξης, είναι αντίθετη ή έρχεται σε σύ-
γκρουση με το ακυρωτικό αποτέλεσμα. Αν πράγματι μπορεί να

θεμελιωθεί τέτοιο στοιχείο διάστασης μεταξύ των δύο, τότε η νέα πράξη έχει εκτελεστικότητα και είναι προσβλητή με αίτηση ακύρωσης. Γιατί στην πραγματικότητα υπάρχει παράβαση των διατάξεων του Άρθρου 146.5 του Συντάγματος, δηλαδή, παράβαση του δεδικασμένου που οδηγεί στην ακύρωση νέας απόφασης που συγκρούεται με το περιεχόμενό του.

5

2. Ο θεσμός της ακυρωτικής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου λειτουργεί μέσα στο πλαίσιο που έθεσε το Άρθρο 146 του Συντάγματος. Το δικαστήριο εκδικάζει τις αιτήσεις ακυρώσεως που στρέφονται εναντίον πράξεων ή παραλείψεων των οργάνων της διοίκησης. Σύμφωνα με την παράγραφο 4, το δικαστήριο έχει εξουσία να επικυρώσει τέτοιες πράξεις ή παραλείψεις και διαζευτικά να τις κηρύξει άκυρες. Εδώ εξαντλείται η ακυρωτική του δικαιοδοσία.

10

15

3. Το αποτέλεσμα της πράξης μετάθεσης λόγω πειθαρχικής δίωξης, ήρθη με την επίδικη επιστολή, που καθαρά τερμάτισε τα καθήκοντα της αιτήτριας στα κεντρικά γραφεία. Η εκχώρηση νέων καθηκόντων, που όντως δεν έχει αμφισβητηθεί ότι έγινε στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας, είναι πάντοτε, όπως και στην παρούσα περίπτωση, πράξη εσωτερικής φύσης που δεν επιφέρει άμεσα έννομα αποτελέσματα και δεν προσβάλλεται με προσφυγή.

20

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

25

Αναφερόμενες υποθέσεις:

*Αναστασίου ν. Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης (1989) 3(Δ)
Α.Α.Δ. 2710,*

30

Mytides v. Republic (1988) 3(B) C.L.R. 737,

Yiallourous v. Republic (1976) 3 C.L.R. 214,

35

Costea v. Republic (1983) 3(A) C.L.R. 115.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή Φαρμακευτικών Υπηρεσιών να μετακινήσει την αιτήτρια από το φαρμακευτικό εργαστήριο στα κεντρικά γραφεία και να της αναθέσει καθήκοντα με βάση το νέο πλαίσιο αντί να την επαναφέρει ως υπεύθυνη του εργαστηρίου.

40

Α. Σ. Αγγελίδης, για την Αιτήτρια.

Α. Βασιλειάδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τον Καθ' ου η αίτηση.

5

Cur. adv. vult.

10 ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Η αιτήτρια κατέχει ψηλή θέση στο Τμήμα Φαρμακευτικών Υπηρεσιών. Είναι πρώτη φαρμακοποιός. Πρέπει όμως να λεχθεί ότι υπάρχουν ακόμη τρεις τέτοιες θέσεις που κατέχουν άλλοι συνάδελφοί της. Η τέταρτη θέση, που ήταν κενή, πληρώθηκε τελευταία με διορισμό που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα την 10/3/89.

15 -Τον Οκτώβριο του 1987 η αιτήτρια είχε εμπλακεί σε πειθαρχική διαδικασία. Το ιστορικό της συνοψίζεται ως εξής. Στις 16/10/87 διορίστηκε λειτουργός για να διερευνήσει πιθανή διάπραξη παραπτώματος από την αιτήτρια κατά παράβαση του άρθρ. 58(β) και (δ) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου. Η αιτήτρια ήταν τότε υπεύθυνη του φαρμακευτικού εργαστηρίου.

20 Η αρμόδια αρχή δεν έκρινε σκόπιμο να καταφύγει στο μέτρο της διαθεσιμότητας. Για να διευκολύνει όμως την έρευνα μετάθεσε την αιτήτρια στα κεντρικά γραφεία των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών (βλέπε παράρτημα Γ ημερ. 15/10/87). Στις 20/6/88 το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, στο οποίο κατέληξε η έκθεση, εξέφρασε την άποψη ότι δε δικαιολογείται η δίωξη της αιτήτριας. Ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας, που του ζητήθηκε να επανεξετάσει το θέμα, επιβεβαίωσε τη συμβουλή που ήδη είχε δοθεί στη διοίκηση. Η γνωμοδότηση του ημερ. 4/1/89 είναι παράρτημα Ε στο φάκελο.

35 Περί τον Απρίλιο του 1989 η διοίκηση έλαβε απόφαση που αφορούσε την ανακατανομή καθηκόντων μεταξύ των πρώτων φαρμακοποιών. Η νέα διευθέτηση αποσκοπούσε αφενός στην πληρέστερη εξυπηρέτηση των υπηρεσιακών αναγκών και την εκ περιτροπής άσκηση των υπαλλήλων αυτών σε όλες τις δραστηριότητες του κλάδου, αφετέρου. Είναι αξιοπρόσεκτο ότι πριν τεθεί σε εφαρμογή η απόφαση ζητήθηκε και νομική συμβουλή από το Γενικό Εισαγγελέα που ήταν θετική (βλέπε παραρτήματα Ζ και Η ημερ. 40 15/4/89 και 24/4/89 αντίστοιχα). Ακολούθησε ο καταμερισμός ευθυνών σύμφωνα με τις επιστολές που βρίσκονται στο φάκελο. Με ειδοποίησή του ημερ. 27/4/89 ο διευθυντής Φαρμακευτικών Υπηρεσιών (καθ' ου η αίτηση) τερμάτισε τα καθήκοντα που εκτελούσε

η αιτήτρια ενώ η έρευνα βρισκόταν σε εκκρεμότητα. Περαιτέρω της ανέθεσε νέα υπεύθυνα καθήκοντα από 1/5/89, που εξειδικεύονται εκτεταμένα στην ίδια επιστολή.

Αυτή ακριβώς η νέα τοποθέτηση της αιτήτριας είναι το ουσιώδες αντικείμενο της προσφυγής. Το πρώτο αίτημα θεραπείας, όπως διατυπώθηκε, είναι διττό. Επιζητείται ακύρωση της μετακίνησης απο το φαρμακευτικό εργαστήριο στα κεντρικά γραφεία. Και επίσης της ανάθεσης καθηκόντων στην αιτήτρια με βάση το νέο πλαίσιο αντί επαναφοράς της σαν υπεύθυνης του εργαστηρίου. Περαιτέρω η απόφαση προσβάλλεται ως άκυρη διότι έθιξε το δεδικασμένο στην προσφ. αρ. 452/88 με το οποίο ο καθ' ου η αίτηση παρέλειψε να συμμορφωθεί. 5
10

Με την προσφυγή που προηγήθηκε η αιτήτρια ζήτησε ακύρωση της συνεχιζόμενης σε βάρος της πειθαρχικής έρευνας και τη συνεπεία αυτής μετακίνησή της στα κεντρικά γραφεία. Ας σημειωθεί εδώ διευκρινιστικά ότι το αποτέλεσμα της απόφασης έγινε γνωστό στις 22/4/89, ημερομηνία έκδοσης της απόφασης. Το κυρίαρχο επιχείρημα του δικηγόρου της αιτήτριας είναι ότι η ακυρωτική απόφαση που πέτυχε δεν εφαρμόστηκε υπό την έννοια ότι δεν είχαν αρθεί οι δυσμενείς συνέπειες της πράξης που ακυρώθηκε. 15
20

Η υποχρέωση της διοίκησης για συμμόρφωση προκύπτει από διάταξη αυξημένου κύρους, το άρθρ. 146.5 του Συντάγματος, που την καθιστά επιτακτική. Η δικαστική κρίση στην υπόθεση αρ. 452/88, συνεχίζει η εισήγηση, δεν συνεπαγόταν μόνο την εξάλειψη της πράξης αναδρομικά, αλλά συγχρόνως αναβίωσε το καθεστώς που υπήρχε πριν την έκδοσή της. Αναφορά έγινε στις αποφάσεις *Αναστασίου ν. Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης* (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2710 και *Mytides v. Republic* (1988) 3(B) C.L.R. 737, που ασχολήθηκαν με τις αρχές που διέπουν τις συνέπειες ακύρωσης των διοικητικών πράξεων από το δικαστήριο. 25
30

Η παραπάνω αρχή υπέβαλε ο συνήγορος, που καθιέρωσε και εδραίωσε η νομολογία, δε θα είχε κανένα νόημα στην προκείμενη περίπτωση αν την υπόθεση που κέρδισε η αιτήτρια δεν ακολουθούσε αποκατάστασή της ως προϊσταμένης του εργαστηρίου. Την άποψή του αυτή ο συνήγορος στήριξε στο εξής απόσπασμα της δικαστικής απόφασης: 35
40

"... η προσφυγή επιτυγχάνει ως προς τη θεραπεία της αποκατάστασης της αιτήτριας στη θέση από την οποία προσωρινά και για σκοπούς διευκόλυνσης της διεξαγωγής της πειθαρχικής

έρευνας έγινε η προσωρινή μετακίνηση και τοποθέτησή της."

5 Συμπληρώνοντας ο κ. Αγγελίδης υποστήριξε ότι η νέα πράξη της 27/4/89 βασίστηκε παράνομα σε καθεστώς διαφορετικό από εκείνο της πράξης που ακύρωσε το δικαστήριο. Και πρόσθεσε ότι η εξέλιξη των γεγονότων μαρτυρεί πρόθεση της διοίκησης να παρακάμψει τη δέσμευση που δημιούργησε γι' αυτήν το δεδικασμένο και φανερώσει συνάμα εκδικητική διάθεση απέναντι στην αιτήτρια.

10 Η αντίπαλη άποψη είναι ότι η επίδικη απόφαση δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα. Δεν επηρεάζει καθόλου το καθεστώς της θέσης αλλά συνιστά επιτρεπτό εσωτερικό μέτρο. Επομένως δεν είναι διοικητική πράξη προσβλητή με αίτηση για ακύρωση. Εν πάση περιπτώσει, υπέβαλε ο κ. Βασιλειάδης, όπως αποκαλύπτει η επιστολή
15 υπήρξε συμμόρφωση προς την ακυρωτική απόφαση. Και η νέα δομή καθημόντων βρίσκει έρεισμα στα ίδια τα σχέδια υπηρεσίας.

20 Το επιχείρημα της αιτήτριας, όπως διαφαίνεται από την ανάλυση των θέσεων της που προηγήθηκε, είναι ότι η νέα πράξη είναι αντίθετη ή έρχεται σε σύγκρουση με το ακυρωτικό αποτέλεσμα. Αν πράγματι μπορεί να θεμελιωθεί τέτοιο στοιχείο διάστασης μεταξύ των δύο τότε η νέα πράξη έχει εκτελεσιμότητα και είναι προσβλητή με αίτηση ακύρωσης. Γιατί στην πραγματικότητα υπάρχει παράβαση των διατάξεων του άρθρ. 146.5 του συντάγματος, δηλαδή, παράβαση του δεδικασμένου που οδηγεί στην ακύρωση νέας απόφασης που συγκρούεται με το περιεχόμενο του (βλέπε αποφάσεις ΣΕ 2875/70, 423/72 και 3123/73. Σχετικές είναι επίσης οι αποφάσεις 3015/67, 1956/52, 484/56 και 3498/70).

30 Ο θεσμός της ακυρωτικής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου λειτουργεί μέσα στο πλαίσιο που έθεσε το άρθρ. 146 του συντάγματος. Το δικαστήριο εκδικάζει τις αιτήσεις ακυρώσεως που στρέφονται εναντίον πράξεων ή παραλείψεων των οργάνων της διοίκησης. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 το δικαστήριο έχει
35 εξουσία να επικυρώσει τέτοιες πράξεις ή παραλείψεις και διαζευτικά να τις κηρύξει άκυρες. Εδώ εξαντλείται η ακυρωτική του δικαιοδοσία. Την αρμοδιότητα αυτή οριοθετεί ο Φ. Βεγλερής στην πραγματεία του "Η συμμόρφωσις της διοικήσεως εις τας αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας" σελ. 5:

40 "Το Συμβούλιον της Επικρατείας δεν δύναται να υποκαταστήση άλλην πράξιν εις την ακυρωθείσαν. Εις τούτο ανθίστανται απολύτως τα φυσικά όρια της δικαστικής λειτουργίας έναντι της διοικητικής και η διασφαλίζουσα την μη υπέρβασιν

αυτών αρχή η λεγομένη του χωρισμού των εξουσιών.

Επίσης κρατεί ο κανών ότι ουδέ τας εννόμους συνεπείας των αποφάσεων αυτού ή τας προς εκτέλεσιν τούτων αναγκαίας ενεργείας δύναται να διατάξη ο δικαστής της ακυρώσεως το Συμβούλιον της Επικρατείας δεν δύναται ν' απευθίνη ιεραρχικός επιταγός προς τα διοικητικά όργανα, αφ' εαυτών δεσμευτικός της αρμοδιότητος αυτών. Εν γένει δε, δεν δύναται, υπό το πρόσχημα διασφαλίσεως της εκτελέσεως της αποφάσεως, να φιλοτεχνήση αληθείς διοικητικές πράξεις." 5 10

Εξετάζοντας προσεκτικά και υπ' αυτό το πρίσμα την ακυρωτική απόφαση, κατέληξα ότι η περικοπή που έχω διαβάσει ενωρίτερα δεν ήταν αναγκαία για το διατακτικό της. Η αιτιολογική βάση του σκεπτικού, που αποτελεί και το δεσμευτικό μέρος της απόφασης και που πρέπει να διαχωρισθεί από το άλλο τμήμα της, ανευρίσκεται στον εξής συλλογισμό: 15

"Κατά τη γνώμη μου ο τεματισμός της προσωρινής μετακίνησης και τοποθέτησης της αιτήτριας στα κεντρικά γραφεία αποτελεί πλέον καθήκον της διοίκησης μια και η απόφαση αυτή δεν λήφθηκε καθαρά και αποκλειστικά χάριν υπηρεσιακών αναγκών" 20

Το αποτέλεσμα όμως της πράξης ήρθη με την επιδικη επιστολή που καθαρά τεμάτισε τα καθήκοντα της αιτήτριας στα κεντρικά γραφεία. Η εκχώρηση νέων καθηκόντων, που όντως δεν έχει αμφισβητηθεί ότι έγινε στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας, είναι πάντοτε όπως και στην παρούσα περίπτωση, πράξη εσωτερικής φύσης που δεν επιφέρει άμεσα έννομα αποτελέσματα. (βλέπε, για παράδειγμα, *Yiallourou v. Republic* (1976) 3 C.L.R. 214, 221 και *Costea v. Republic* (1983) 3(A) C.L.R. 115). 25 30

Οι προβαλλόμενοι λόγοι για παράβαση του δεδικασμένου ή εκδικητική μεταχείριση απορρίπτονται ως αναπόδεικτοι. Η προσφυγή αποτυγχάνει. Δεν επιδικάζονται έξοδα. 35

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.